

Nr 568.

Av herr **Jacobson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 284, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 284 till årets riksdag föreslås vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

Med hänvisning till jordbruksnämndens särskilda förslag i ämnet har departementschefen föreslagit vissa speciella stödåtgärder för jordbruket i Norrland avseende främst de fem nordligast belägna länen.

Departementschefen har därvid anfört att partipriserna å jordbrukets saluprodukter sedan gammalt legat högre i Norrland än i övriga delar av Sverige. Genom de senaste årens kommunikationsutveckling hade emellertid denna skillnad i prisnivån alltmer utjämnats, och de norrländska jordbrukarna erhöilo nu ofta nettopriser, vilka endast obetydligt överstego de i södra och mellersta Sverige gällande, trots att produktionskostnaderna otvivelaktigt äro högre i Norrland än i större delen av det övriga landet. Härtill kommer att de stödåtgärder, som tillämpats de senaste åren, i vissa avseenden icke kunnat bliva lika effektiva för Norrland som för landets jordbruk i övrigt, beroende på det norrländska jordbrukets mindre gynnsamma struktur.

I likhet med jordbruksnämnden anser därför departementschefen vidare att de statliga ingripandena för jordbrukets stödjande i Norrland i första hand böra inriktas på att åstadkomma en varaktig förbättring av jordbrukets lörsamhet därstädes.

Dessa ingripanden böra ha till syfte att skapa gynnsammare förutsättningar för jordbruk i Norrland samt att åstadkomma ett bättre tillvaratagande av redan nu förefintliga möjligheter. Behovet av åtgärder från statens sida för vinnande av detta syfte i första hand bör bedömas av de lokala organ och myndigheter, som finnas på jordbrukets områden, varför hushållningssällskapen böra erhålla medel för att igångsätta och genomföra erforderliga åtgärder inom sina respektive verksamhetsområden. Departementschefen har föreslagit, att för nästkommande budgetår ett belopp av tillhoppa 400,000 kronor för fördelning å de fem nordligaste hushållningssällskapen anvisas för berörda ändamål, varvid Norrbottens läns hushållningssällskap skulle få använda högst 120,000 kronor, ett vart av Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands läns hushållningssällskap högst 80,000 kronor samt Gävleborgs läns hushållningssällskap högst 40,000 kronor. Fördelningen mellan de olika hushållningssällskapen skulle verkställas av Kungl. Maj:t efter framställning från vederbörande hushållningssällskap.

Mot den tilltänkta fördelningen av det äskade anslaget måste jag uttala mitt

ogillande, enär någon hänsyn till den omständigheten, som i detta fall måste tillmätas den allra största betydelse, nämligen *antalet brukningsdelar icke tagits*.

Kan det finnas någon rättvisa i att exempelvis Jämtlands län med sina 14,387 brukningsdelar erhåller samma anslag som Västerbottens län med sina 24,643 brukningsdelar?

Skulle lönsamheten för bedrivande av jordbruk i exempelvis Västerbottens lappmark vara större än det relativt bördigare Jämtland, då vore ju den föreslagna fördelningen möjligen rättvis, men nu är ju förhållandet tvärtom det motsatta.

I verkligheten torde det vara på det sättet, och verkställd läkareundersökning har bekräftat detta, att många familjer inom Västerbottens lappmark ha så knapp inkomst, att den även med den allra förståndigaste användning ej räcker till att fylla ens de torftigaste anspråk på bostad, föda och kläder. En hel del av dessa familjer äro små jordbrukare, vilka borde komma i åtnjutande av den föreslagna jordbrukshjälpen.

Då jag icke kan finna det rättvist, att endast 20 % av det äskade anslaget tilldelas Västerbotten, som otvivelaktigt torde få betraktas såsom Norrlands största jordbrukslän, får jag hemställa,

att riksdagen vid beslutande av de särskilda stödåtgärder, vilka departementschefen föreslagit för stödjandet av det norrländska jordbruket, måtte besluta att vid fördelandet av det anslag, som kommer att beviljas för fördelning å de fem nordligaste hushållningssällskapen, detta måtte i vad det anginge de tre nordligaste länen i huvudsak ske i förhållande till antalet brukningsdelar inom respektive län.

Stockholm den 19 april 1937.

Uddo R. Jacobson.
